Mandatum personale

Reverendissimus Dominus*
Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡
Episcopus ad Gentes, ex mandato apostolico

Caesarea Philippi, ubi Petrus Iesum esse Christum confessus est, et ubi Dominus noster discipulis suis Claves Regni caelorum dedit, et ubi primum discipulos suos vocavit ut crucem suam tollerent et se sequerentur. Mt 16,13–24 (Vulgata Clementina).

Photographema: American Colony Photo Department, inter annos 1898 et 1914. Library of Congress, G. Eric and Edith Matson Photograph Collection (in publico dominio).

«...Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam quotidie, et sequatur me.»

Lc 9,23 (Vulgata Clementina)

Usu frequenti fit ut ecclesiae et singuli episcopi, necnon consociationes saeculares, proponant id quod mundus saecularis «declarationem missionis» appellat. Hunc usum et ad informandum et ad iuvandum utilem esse censeo. In re tamen ministeriali aptius, ut arbitror, Declaratio de mandato personali appellatur. Evangelii propagatio et opus Regni caelorum longe aliter se habent atque in negotio quaestui dedito, vel etiam in consociatione quaestum non quaerente, in mundo saeculari. Quamvis quosdam usus saeculares commoditatis causa in ecclesia adhibeamus, quaedam tamen segreganda sunt atque ideo sancta esse debent.

Nunc exponam quam vocationem meam esse intellegam in servitio Domini nostri Iesu Christi.

Antequam hoc aggrediar, aperte, audacter et sine ulla excusatione profiteor me credere in Iesum Christum, unigenitum Filium Dei Patris qui est in caelis,[1] et in Spiritum Sanctum, qui nobis a Iesu Christo missus est, cum ipse ad dexteram Dei ascendisset.[2] Ad Iesum pertineo. Ipse est Dominus vitae meae. Ipse est Magister meus, et ei soli servio.[3] Satanae et omnibus operibus eius abrenuntio,[4] et Deo Altissimo per Filium eius, Dominum nostrum Iesum Christum, gloriam et honorem et laudem tribuo.[5]

Declaratio
de mandato personali

Ad Ecclesiam, Corpus Christi, in dispersione[6] inter decem regna[7]:

1. Episcopus sum in successione apostolica, per impositionem manuum consecratus[8] in lineis documentis comprobatis et numquam interruptis, episcopus post episcopum,[9] usque ad quattuor ex duodecim primis Apostolis, ad Paulum Apostolum, et ad quinque ex septuaginta apostolis a Domino et Salvatore nostro Iesu Christo ipso missis,[10] omnibus lineis in hoc situ interretiali ad publicam inspectionem propositis.

2. Praeter munus Episcopi, quod in Ecclesia Iesu Christi teneo,[11] vocatus et unctus sum Scriba Regni caelorum, de quo Iesus in Scripturis locutus est.[12] Peculiarem habeo

vocationem doctrinam pro christifidelibus scribendi, non autem ecclesiam ut pastor regendi neque alia opera ministerialia exercendi; has enim unctiones alii habent.[13]

3. Munus Episcopi implens, Officium Clavium exerceo, prout hoc officium a Domino nostro Apostolis eius eorumque successoribus datum est.[14]

4. Veram doctrinam doceo, quae a Iesu Christo, Domino et Salvatore nostro, tradita est,[15] quaeque per saecula perperam translata, diluta, depravata,[16] simoniae obiecta[17] et in telum versa est, ut tamquam excusatio ad occidendum, furandum et perdendum adhiberetur.[18]

5. Falsam doctrinam corrigo ubicumque invenitur, opportune, importune,[19] et fidem soli Iesu Christo, Regi regum, servo.[20]

6. Pseudoprophetas, pseudoapostolos et falsos doctores agnosco,[21] eorumque falsis doctrinis obsisto, eos dure increpans, ut sani sint in fide.[22]

7. Ut episcopus et Scriba Regni, Verbo Dei utor ad destruendas munitiones inimici,[23] quarum nonnullae se tamquam opera angeli lucis simulant,[24] multos seducentes.[25]

8. Verbum Dei omnibus gentibus propago, sicut expresso mandato Domini nostri Iesu statutum est.[26]

9. Nulli confessioni servio nec ullam propugno; uni Ecclesiae Iesu Christi servio cum doctrinis primitus traditis,[27] eas doctrinas et traditiones accipiens quae Verbo eius conformes sunt,[28] et doctrinas ab hominibus confictas reiciens tamquam doctrinas daemoniorum.[29]

10. Ad unitatem christianam in Corpore Christi voco et pro ea laboro,[30] ut sustinere possimus tribulationem terribilem quae ventura est[31] in diebus decem regnorum[32] et regni Antichristi.[33]

11. Nullum novum evangelium vobis praedico, plene memor verborum Pauli: «Sed licet nos aut angelus de caelo evangelizet vobis praeterquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit. Sicut praediximus, et nunc iterum dico : si quis vobis evangelizaverit praeter id quod accepistis, anathema sit.»[34]

12. Ad gentes loquor ut episcopus servitio Christi consecratus,[35] nulla confessionum confinia respiciens, quippe quae tempore Christi non exstiterint,[36] et ad ordinatam Ecclesiae administrationem creata sint.[37] Cum munus Episcopi teneam nullique confessioni adscriptus sim, ad pristinum Christi mandatum me refero, quod est gentes evangelizare,[38] ut omnes ad agnitionem veritatis veniant, et veritas eos liberet.[39]

Adnotationes

Sacra Scriptura ex Vulgata Clementina affertur. Verba Christi, cum suis signis citationis, rubro colore imprimuntur. ANF = Ante-Nicene Fathers; NPNF2 = Nicene and Post-Nicene Fathers, Second Series; Easton = B. S. Easton, The Apostolic Tradition of Hippolytus (1934).

1 Io 3,16 (Vulgata Clementina) «Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret : ut omnis qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam aeternam.» Io 1,14 (Vulgata Clementina) «Et Verbum caro factum est, et habitavit in nobis : et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Patre plenum gratiae et veritatis.» Io 1,18 (Vulgata Clementina) «Deum nemo vidit umquam : unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit.]» 1 Io 4,9 (Vulgata Clementina) «In hoc apparuit caritas Dei in nobis, quoniam Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum.»

2 Io 16,7 (Vulgata Clementina) «Sed ego veritatem dico vobis : expedit vobis ut ego vadam : si enim non abiero, Paraclitus non veniet ad vos ; si autem abiero, mittam eum ad vos.» Io 14,26 (Vulgata Clementina) «Paraclitus autem Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, et suggeret vobis omnia quaecumque dixero vobis.» Io 15,26 (Vulgata Clementina) «Cum autem venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me ;» Mc 16,19 (Vulgata Clementina) «Et Dominus quidem Jesus postquam locutus est eis, assumptus est in caelum, et sedet a dextris Dei.» Act 1,9 (Vulgata Clementina) «Et cum haec dixisset, videntibus illis, elevatus est : et nubes suscepit eum ab oculis eorum.» Act 2,33 (Vulgata Clementina) «Dextera igitur Dei exaltatus, et promissione Spiritus Sancti accepta a Patre, effudit hunc, quem vos videtis et auditis.» Hebr 1,3 (Vulgata Clementina) «qui cum sit splendor gloriae, et figura substantiae ejus, portansque omnia verbo virtutis suae, purgationem peccatorum faciens, sedet ad dexteram majestatis in excelsis :»

3 Mt 4,10 (Vulgata Clementina) «...Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies.» Io 13,13 (Vulgata Clementina) «Vos vocatis me Magister et Domine, et bene dicitis : sum etenim.» Mt 6,24 (Vulgata Clementina) «Nemo potest duobus dominis servire : aut enim unum odio habebit, et alterum diliget : aut unum sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mammonae.» Rom 14,8 (Vulgata Clementina) «Sive enim vivemus, Domino vivimus : sive morimur, Domino morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus.» 1 Cor 6,19–20 (Vulgata Clementina) «An nescitis quoniam membra vestra, templum sunt Spiritus Sancti, qui in vobis est, quem habetis a Deo, et non estis vestri ? Empti enim estis pretio magno. Glorificate, et portate Deum in

corpore vestro.» *Martyrium Polycarpi* 9 (ANF 1): «Octoginta et sex annos ei servivi, et nulla me iniuria affecit: quomodo igitur blasphemare possum Regem meum et Salvatorem meum?» (ex anglico ANF 1 versum)

4 1 Io 3,8 (Vulgata Clementina) «...In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera diaboli.» Iac 4,7 (Vulgata Clementina) «Subditi ergo estote Deo, resistite autem diabolo, et fugiet a vobis.» Eph 6,11 (Vulgata Clementina) «Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli :» Hippolytus, *Traditio apostolica* 21 (Easton): «Abrenuntio tibi, Satana, et omnibus servis tuis et omnibus operibus tuis.» (ex anglico Easton versum) Tertullianus, *De spectaculis* 4 (ANF 3): «publice testamur nos diabolo et pompae eius et angelis eius renuntiasse.» (ex anglico ANF 3 versum) Cyrillus Hierosolymitanus, *Catechesis* 19 (mystagogica 1), 4–8 (NPNF2 7): «...iuberis dicere, bracchio ad eum extento tamquam praesentem: "Abrenuntio tibi, Satana." ... Deinde altera sententia doceris dicere: "et omnibus operibus tuis."» (ex anglico NPNF2 7 versum)

5 Apoc 5,13 (Vulgata Clementina) «...Sedenti in throno, et Agno, benedictio et honor, et gloria, et potestas in saecula saeculorum.» 1 Tim 1,17 (Vulgata Clementina) «Regi autem saeculorum immortali, invisibili, soli Deo honor et gloria in saecula saeculorum. Amen.» Iud 25 (Vulgata Clementina) «soli Deo Salvatori nostro, per Jesum Christum Dominum nostrum, gloria et magnificentia, imperium et potestas ante omne saeculum, et nunc, et in omnia saecula saeculorum. Amen.» Rom 16,27 (Vulgata Clementina) «soli sapienti Deo, per Jesum Christum, cui honor et gloria in saecula saeculorum. Amen.» «Deus Altissimus»: Gn 14,18–20 (Vulgata Clementina) «At vero Melchisedech rex Salem, proferens panem et vinum, erat enim sacerdos Dei altissimi, benedixit ei, et ait : Benedictus Abram Deo excelso, qui creavit caelum et terram : et benedictus Deus excelsus, quo protegente, hostes in manibus tuis sunt. Et dedit ei decimas ex omnibus.» Mc 5,7 (Vulgata Clementina) «et clamans voce magna dixit : Quid mihi et tibi, Jesu Fili Dei altissimi ? adjuro te per Deum, ne me torqueas.» Lc 8,28 (Vulgata Clementina) «Is, ut vidit Jesum, procidit ante illum : et exclamans voce magna, dixit : Quid mihi et tibi est, Jesu Fili Dei Altissimi ? obsecro te, ne me torqueas.» Act 16,17 (Vulgata Clementina) «Haec subsecuta Paulum et nos, clamabat dicens : Isti homines servi Dei excelsi sunt, qui annuntiant vobis viam salutis.»

6 Iac 1,1 (Vulgata Clementina) «...duodecim tribubus, quae sunt in dispersione, salutem.» 1 Petr 1,1 (Vulgata Clementina) «...electis advenis dispersionis Ponti, Galatiae, Cappadociae, Asiae, et Bithyniae...» Io 11,52 (Vulgata Clementina) «...sed ut filios Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum.» Io 10,16 (Vulgata Clementina) «Et alias oves habeo, quae non sunt ex hoc ovili : et illas oportet me adducere, et vocem meam audient, et fiet unum ovile et unus pastor.» Act 8,4 (Vulgata Clementina) «Igitur qui dispersi erant pertransibant, evangelizantes verbum Dei.»

7 Dn 2,41–44 (Vulgata Clementina) «Porro quia vidisti pedum, et digitorum partem testae figuli, et partem ferream, regnum divisum erit : quod tamen de plantario ferri orietur, secundum quod vidisti ferrum mistum testae ex luto. Et digitos pedum ex parte ferreos, et ex parte fictiles : ex parte regnum erit solidum, et ex parte contritum. Quod autem vidisti ferrum mistum testae ex luto, commiscebuntur quidem humano semine, sed non adhaerebunt sibi, sicut ferrum misceri non potest testae. In diebus autem regnorum illorum suscitabit Deus caeli regnum, quod in aeternum non dissipabitur, et regnum ejus alteri populo non tradetur : comminuet autem, et consumet universa regna haec, et ipsum stabit in aeternum.» Dn 7,7 (Vulgata Clementina) «Post haec aspiciebam in visione noctis, et ecce bestia quarta terribilis atque mirabilis, et fortis nimis : dentes ferreos habebat magnos,

comedens atque comminuens, et reliqua pedibus suis conculcans : dissimilis autem erat ceteris bestiis quas videram ante eam, et habebat cornua decem.» Dn 7,20 (Vulgata Clementina) «et de cornibus decem, quae habebat in capite, et de alio, quod ortum fuerat, ante quod ceciderant tria cornua : et de cornu illo, quod habebat oculos, et os loquens grandia, et majus erat ceteris.» Dn 7,24 (Vulgata Clementina) «Porro cornua decem ipsius regni, decem reges erunt...» Apoc 12,3 (Vulgata Clementina) «Et visum est aliud signum in caelo : et ecce draco magnus rufus habens capita septem, et cornua decem : et in capitibus ejus diademata septem,» Apoc 12,18–13,1 (Vulgata Clementina) «Et stetit supra arenam maris. Et vidi de mari bestiam ascendentem habentem capita septem, et cornua decem, et super cornua ejus decem diademata, et super capita ejus nomina blasphemiae.» Apoc 17,3 (Vulgata Clementina) «Et abstulit me in spiritu in desertum. Et vidi mulierem sedentem super bestiam coccineam, plenam nominibus blasphemiae, habentem capita septem, et cornua decem.» Apoc 17,7 (Vulgata Clementina) «Et dixit mihi angelus : Quare miraris ? ego dicam tibi sacramentum mulieris, et bestiae, quae portat eam, quae habet capita septem, et cornua decem.» Apoc 17,12 (Vulgata Clementina) «Et decem cornua, quae vidisti, decem reges sunt : qui regnum nondum acceperunt, sed potestatem tamquam reges una hora accipient post bestiam.» Apoc 17,13 (Vulgata Clementina) «Hi unum consilium habent, et virtutem, et potestatem suam bestiae tradent.» Apoc 17,16–17 (Vulgata Clementina) «Et decem cornua, quae vidisti in bestia : hi odient fornicariam, et desolatam facient illam, et nudam, et carnes ejus manducabunt, et ipsam igni concremabunt. Deus enim dedit in corda eorum ut faciant quod placitum est illi : ut dent regnum suum bestiae donec consummentur verba Dei.» Irenaeus, *Adversus haereses* V.26.1 (ANF 1): «decem reges qui tunc exsurgent, inter quos imperium quod nunc [terrae] dominatur dividetur.» (ex anglico ANF 1 versum) Hippolytus, *De Christo et Antichristo* 25, 27–28 (ANF 5): «decem cornua bestiae quartae in decem regna distribuuntur.» (ex anglico ANF 5 versum) Lactantius, *Divinae institutiones* VII.16 (ANF 7): «donec decem reges simul exsurgant, qui orbem partientur, non ut regant, sed ut consumant.» (ex anglico ANF 7 versum) *Epistula Barnabae* 4 (ANF 1): «Decem regna super terram regnabunt, et post ea exsurget rex parvus, qui tres ex regibus uno ictu subiciet.» (ex anglico ANF 1 versum)

8 1 Tim 4,14 (Vulgata Clementina) «Noli negligere gratiam, quae in te est, quae data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum presbyterii.» 2 Tim 1,6 (Vulgata Clementina) «Propter quam causam admoneo te ut resuscites gratiam Dei, quae est in te per impositionem manuum mearum.» 1 Tim 5,22 (Vulgata Clementina) «Manus cito nemini imposueris, neque communicaveris peccatis alienis. Teipsum castum custodi.» Act 6,6 (Vulgata Clementina) «Hos statuerunt ante conspectum Apostolorum : et orantes imposuerunt eis manus.» Act 13,3 (Vulgata Clementina) «Tunc jejunantes et orantes, imponentesque eis manus, dimiserunt illos.» Act 14,22 (Vulgata Clementina) «Et cum constituissent illis per singulas ecclesias presbyteros, et orassent cum jejunationibus, commendaverunt eos Domino, in quem crediderunt.» Tit 1,5 (Vulgata Clementina) «... constituas per civitates presbyteros, sicut et ego disposui tibi...» Hippolytus, *Traditio apostolica* 2 (Easton): «episcopi manus ei imponant, presbyterio in silentio adstante.» (ex anglico Easton versum)

9 1 Clem. 42 (ANF 1): «primitias [laborum suorum] constituerunt, postquam eas Spiritu probaverunt, ut episcopi et diaconi essent eorum qui postea crediturі erant.» (ex anglico ANF 1 versum) 1 Clem. 44: «constituerunt eos [ministros] quos supra diximus, et postea praeceptum dederunt ut, cum hi obdormissent, alii viri probati ministerium eorum exciperent.» (ex anglico ANF 1 versum) Irenaeus, *Adversus haereses* III.3.1 (ANF

1): «possumus enumerare eos qui ab Apostolis instituti sunt episcopi in Ecclesiis, et successionem eorum usque ad nostra tempora [demonstrare].» (ex anglico ANF 1 versum) III.3.3: «Beati igitur Apostoli, cum Ecclesiam fundassent et aedificassent, Lino episcopatus munus in manus tradiderunt.» (ex anglico ANF 1 versum) Tertullianus, *De praescriptione haereticorum* 32 (ANF 3): «evolvant ordinem episcoporum suorum, per successiones ab initio decurrentem.» (ex anglico ANF 3 versum) Eusebius, *Historia ecclesiastica* III.4 (Linus) (NPNF2 1): «...Linus, quem in secunda Epistula ad Timotheum ut socium suum Romae commemorat, Petri successor in episcopatu ecclesiae illius fuit, sicut iam ostensum est.» (ex anglico NPNF2 1 versum) III.22 (Evodius): «Hoc tempore Ignatius secundus Antiochiae episcopus notus erat, cum Evodius primus fuisset.» (ex anglico NPNF2 1 versum) III.36 (Ignatius): «...Ignatius, qui episcopus Antiochiae electus est, secundus post Petrum in successione, cuius fama etiam nunc a plurimis celebratur.» (ex anglico NPNF2 1 versum) Cyprianus, *Epistula* 26.1 (ANF 5; Oxford 33): «Ecclesia super episcopos constituitur, et omnis actus Ecclesiae per eosdem praepositos gubernatur.» (ex anglico ANF 5 versum)

10 Mt 10,1–4 (Vulgata Clementina) «Et convocatis duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem spirituum immundorum, ut ejicerent eos, et curarent omnem languorem, et omnem infirmitatem. Duodecim autem Apostolorum nomina sunt haec. Primus, Simon, qui dicitur Petrus : et Andreas frater ejus, Jacobus Zebedaei, et Joannes frater ejus, Philippus, et Bartholomaeus, Thomas, et Matthaeus publicanus, Jacobus Alphaei, et Thaddaeus, Simon Chananaeus, et Judas Iscariotes, qui et tradidit eum.» Lc 6,13 (Vulgata Clementina) «Et cum dies factus esset, vocavit discipulos suos : et elegit duodecim ex ipsis (quos et apostolos nominavit) :» (Duodecim). Gal 1,1 (Vulgata Clementina) «Paulus, Apostolus non ab hominibus, neque per hominem, sed per Jesum Christum, et Deum Patrem, qui suscitavit eum a mortuis :» Act 9,15 (Vulgata Clementina) «Dixit autem ad eum Dominus : Vade, quoniam vas electionis est mihi iste, ut portet nomen meum coram gentibus, et regibus, et filiis Israël.» Gal 2,9 (Vulgata Clementina) «et cum cognovissent gratiam, quae data est mihi, Jacobus, et Cephas, et Joannes, qui videbantur columnae esse, dextras dederunt mihi, et Barnabae societatis : ut nos in gentes, ipsi autem in circumcisionem :» (Paulus). Lc 10,1 (Vulgata Clementina) «Post haec autem designavit Dominus et alios septuaginta duos : et misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem et locum, quo erat ipse venturus.» Lc 10,16 (Vulgata Clementina) «Qui vos audit, me audit : et qui vos spernit, me spernit. Qui autem me spernit, spernit eum qui misit me.» Eusebius, *Historia ecclesiastica* I.12 (NPNF2 1), de Septuaginta: «Aiunt Thaddaeum quoque unum ex eis fuisse...» (ex anglico NPNF2 1 versum)

11 1 Tim 3,1 (Vulgata Clementina) «Fidelis sermo : si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat.» 1 Tim 3,2–7 (Vulgata Clementina) «Oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem, non vinolentum, non percussorem, sed modestum : non litigiosum, non cupidum, sed suae domui bene praepositum : filios habentem subditos cum omni castitate. Si quis autem domui suae praeesse nescit, quomodo ecclesiae Dei diligentiam habebit ? Non neophytum : ne in superbiam elatus, in judicium incidat diaboli. Oportet autem illum et testimonium habere bonum ab iis qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat, et in laqueum diaboli.» Tit 1,7–9 (Vulgata Clementina) «Oportet enim episcopum sine crimine esse, sicut Dei dispensatorem : non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussorem, non turpis lucri cupidum : sed hospitalem, benignum, sobrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum, qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem : ut potens sit exhortari in doctrina sana, et

eos qui contradicunt, arguere.» Act 20,28 (Vulgata Clementina) «Attendite vobis, et universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit episcopos regere ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo.» Phil 1,1 (Vulgata Clementina) «Paulus et Timotheus, servi Jesu Christi, omnibus sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philippis, cum episcopis et diaconibus.» 1 Petr 5,1–4 (Vulgata Clementina) «Seniores ergo, qui in vobis sunt, obsecro, consenior et testis Christi passionum : qui et ejus, quae in futuro revelanda est, gloriae communicator : pascite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coacte, sed spontanee secundum Deum : neque turpis lucri gratia, sed voluntarie : neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo. Et cum apparuerit princeps pastorum, percipietis immarcescibilem gloriae coronam.» Ignatius, *Ad Ephesios* 6 (ANF 1): «episcopum tamquam ipsum Dominum intueri debemus.» (ex anglico ANF 1 versum) *Ad Magnesios* 6: «episcopus vester loco Dei praesidet, et presbyteri vestri loco senatus Apostolorum.» (ex anglico ANF 1 versum) *Ad Trallianos* 3: «Similiter omnes revereantur diaconos ut institutionem Iesu Christi, et episcopum ut Iesum Christum, qui est Filius Patris, et presbyteros ut synedrium Dei et senatum Apostolorum. Sine his non est Ecclesia.» (ex anglico ANF 1 versum) *Ad Smyrnaeos* 8: «Ubicumque apparuerit episcopus, ibi et multitudo [populi] sit; sicut ubicumque est Iesus Christus, ibi est Ecclesia catholica.» (ex anglico ANF 1 versum)

12 Mt 13,52 (Vulgata Clementina) «Ait illis : Ideo omnis scriba doctus in regno caelorum, similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo nova et vetera.» Mt 23,34 (Vulgata Clementina) «Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas, et sapientes, et scribas...» Esd 7,6 (Vulgata Clementina) «Ipse Esdras ascendit de Babylone, et ipse scriba velox in lege Moysi, quam Dominus Deus dedit Israel : et dedit ei rex secundum manum Domini Dei ejus super eum, omnem petitionem ejus.» Esd 7,10 (Vulgata Clementina) «Esdras enim paravit cor suum, ut investigaret legem Domini, et faceret et doceret in Israel praeceptum et judicium.» Hab 2,2 (Vulgata Clementina) «Et respondit mihi Dominus, et dixit : [Scribe visum, et explana eum super tabulas, ut percurrat qui legerit eum.» Ier 30,2 (Vulgata Clementina) «Haec dicit Dominus Deus Israël, dicens : Scribe tibi omnia verba quae locutus sum ad te, in libro.» Apoc 1,11 (Vulgata Clementina) «dicentis : Quod vides, scribe in libro : et mitte septem ecclesiis, quae sunt in Asia, Epheso, et Smyrnae, et Pergamo, et Thyatirae, et Sardis, et Philadelphiae, et Laodiciae.» Apoc 1,19 (Vulgata Clementina) «Scribe ergo quae vidisti, et quae sunt, et quae oportet fieri post haec.»

13 Eph 4,11 (Vulgata Clementina) «Et ipse dedit quosdam quidem apostolos, quosdam autem prophetas, alios vero evangelistas, alios autem pastores et doctores,» Rom 12,4–8 (Vulgata Clementina) «Sicut enim in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eumdem actum habent : ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra. Habentes autem donationes secundum gratiam, quae data est nobis, differentes : sive prophetiam secundum rationem fidei, sive ministerium in ministrando, sive qui docet in doctrina, qui exhortatur in exhortando, qui tribuit in simplicitate, qui praeest in sollicitudine, qui miseretur in hilaritate.» 1 Cor 12,4–11 (Vulgata Clementina) «Divisiones vero gratiarum sunt, idem autem Spiritus : et divisiones ministrationum sunt, idem autem Dominus : et divisiones operationum sunt, idem vero Deus qui operatur omnia in omnibus. Unicuique autem datur manifestatio Spiritus ad utilitatem. Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiae : alii autem sermo scientiae secundum eumdem Spiritum : alteri fides in eodem Spiritu : alii gratia sanitatum in uno Spiritu : alii operatio virtutum, alii prophetia, alii discretio spirituum, alii genera linguarum, alii interpretatio sermonum. Haec autem omnia operatur unus atque idem Spiritus, dividens

singulis prout vult.» 1 Cor 12,28–29 (Vulgata Clementina) «Et quosdam quidem posuit Deus in ecclesia primum apostolos, secundo prophetas, exinde doctores, deinde virtutes, exinde gratias curationum, opitulationes, gubernationes, genera linguarum, interpretationes sermonum. Numquid omnes apostoli ? numquid omnes prophetae ? numquid omnes doctores ?» 1 Cor 7,7 (Vulgata Clementina) «Volo enim omnes vos esse sicut meipsum : sed unusquisque proprium donum habet ex Deo : alius quidem sic, alius vero sic.» 1 Petr 4,10–11 (Vulgata Clementina) «Unusquisque, sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes, sicut boni dispensatores multiformis gratiae Dei. Si quis loquitur, quasi sermones Dei : si quis ministrat, tamquam ex virtute, quam administrat Deus : ut in omnibus honorificetur Deus per Jesum Christum : cui est gloria et imperium in saecula saeculorum. Amen.» 1 Clem. 41 (ANF 1): «Unusquisque vestrum, fratres, in suo ordine Deo gratias agat ... regulam ministerii sibi praescriptam non transgrediens.» (ex anglico ANF 1 versum) *Didache* 15.1 (ANF 7): «Constituite igitur vobis episcopos et diaconos dignos Domino, viros mites et non avaros, et veraces et probatos; ipsi enim vobis quoque ministerium prophetarum et doctorum ministrant.» (ex anglico ANF 7 versum)

14 Mt 16,18–19 (Vulgata Clementina) «...Et tibi dabo claves regni caelorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in caelis : et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in caelis.» Mt 18,18 (Vulgata Clementina) «Amen dico vobis, quaecumque alligaveritis super terram, erunt ligata et in caelo : et quaecumque solveritis super terram, erunt soluta et in caelo.» Io 20,21–23 (Vulgata Clementina) «Dixit ergo eis iterum : Pax vobis. Sicut misit me Pater, et ego mitto vos. Haec cum dixisset, insufflavit, et dixit eis : Accipite Spiritum Sanctum : quorum remiseritis peccata, remittuntur eis : et quorum retinueritis, retenta sunt.» Is 22,22 (Vulgata Clementina) «Et dabo clavem domus David super humerum ejus ; et aperiet, et non erit qui claudat ; et claudet, et non erit qui aperiat.» Apoc 1,18 (Vulgata Clementina) «et vivus, et fui mortuus, et ecce sum vivens in saecula saeculorum : et habeo claves mortis, et inferni.» Apoc 3,7 (Vulgata Clementina) «Et angelo Philadelphiae ecclesiae scribe : Haec dicit Sanctus et Verus, qui habet clavem David : qui aperit, et nemo claudit : claudit, et nemo aperit :» Successores: Act 1,20–26 (Vulgata Clementina) «Scriptum est enim in libro Psalmorum : Fiat commoratio eorum deserta, et non sit qui inhabitet in ea : et episcopatum ejus accipiat alter. Oportet ergo ex his viris qui nobiscum sunt congregati in omni tempore quo intravit et exivit inter nos Dominus Jesus, incipiens a baptismate Joannis usque in diem qua assumptus est a nobis, testem resurrectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis. Et statuerunt duos, Joseph, qui vocabatur Barsabas, qui cognominatus est Justus, et Mathiam. Et orantes dixerunt : Tu Domine, qui corda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his duobus unum, accipere locum ministerii hujus et apostolatus, de quo praevaricatus est Judas ut abiret in locum suum. Et dederunt sortes eis, et cecidit sors super Mathiam : et annumeratus est cum undecim Apostolis.» 2 Tim 2,2 (Vulgata Clementina) «et quae audisti a me per multos testes, haec commenda fidelibus hominibus, qui idonei erant et alios docere.» Tit 1,5 (Vulgata Clementina) «Hujus rei gratia reliqui te Cretae, ut ea quae desunt, corrigas, et constituas per civitates presbyteros, sicut et ego disposui tibi,» Origenes, *Commentarii in Matthaeum* XII.10–11, 14 (ANF 9): «Num claves regni caelorum a Domino soli Petro dantur, neque alius beatorum eas accipiet?» (ex anglico ANF 9 versum) et «videamus quo sensu Petro dicatur, et omni Petro: “Tibi dabo claves regni caelorum.”» (ex anglico ANF 9 versum) Cyprianus, *De catholicae Ecclesiae unitate* 4–5 (ANF 5): «omnibus Apostolis post resurrectionem suam parem potestatem tribuit» (ex anglico ANF 5 versum); «Episcopatus unus est, cuius a singulis in solidum pars tenetur.» (ex anglico ANF 5 versum)

15 Io 7,16 (Vulgata Clementina) «Respondit eis Jesus, et dixit : Mea doctrina non est mea, sed ejus qui misit me.» Io 12,49–50 (Vulgata Clementina) «Quia ego ex meipso non sum locutus, sed qui misit me, Pater, ipse mihi mandatum dedit quid dicam et quid loquar. Et scio quia mandatum ejus vita aeterna est : quae ergo ego loquor, sicut dixit mihi Pater, sic loquor.» Io 14,24 (Vulgata Clementina) «qui non diligit me, sermones meos non servat. Et sermonem, quem audistis, non est meus : sed ejus qui misit me, Patris.» Io 17,8 (Vulgata Clementina) «quia verba quae dedisti mihi, dedi eis : et ipsi acceperunt, et cognoverunt vere quia a te exivi, et crediderunt quia tu me misisti.» Mt 28,20 (Vulgata Clementina) «docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis : et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem saeculi.» Iud 3 (Vulgata Clementina) «...supercertari semel traditae sanctis fidei.» 2 Tim 1,13 (Vulgata Clementina) «Formam habe sanorum verborum, quae a me audisti in fide, et in dilectione in Christo Jesu.» Hebr 2,3 (Vulgata Clementina) «quomodo nos effugiemus si tantam neglexerimus salutem ? quae cum initium accepisset enarrari per Dominum ab eis, qui audierunt, in nos confirmata est,»

16 2 Cor 2,17 (Vulgata Clementina) «non enim sumus sicut plurimi, adulterantes verbum Dei...» 2 Cor 4,2 (Vulgata Clementina) «sed abdicamus occulta dedecoris, non ambulantes in astutia, neque adulterantes verbum Dei, sed in manifestatione veritatis commendantes nosmetipsos ad omnem conscientiam hominum coram Deo.» 2 Petr 3,16 (Vulgata Clementina) «sicut et omnibus epistolis, loquens in eis de his in quibus sunt quaedam difficilia intellectu, quae indocti et instabiles depravant, sicut et ceteras Scripturas, ad suam ipsorum perditionem.» Ier 8,8 (Vulgata Clementina) «Quomodo dicitis : Sapientes nos sumus, et lex Domini nobiscum est ? vere mendacium operatus est stylus mendax scribarum !» Gal 1,7 (Vulgata Clementina) «quod non est aliud, nisi sunt aliqui qui vos conturbant, et volunt convertere Evangelium Christi.» Dt 4,2 (Vulgata Clementina) «Non addetis ad verbum, quod vobis loquor, nec auferetis ex eo : custodite mandata Domini Dei vestri, quae ego praecipio vobis.» Apoc 22,18–19 (Vulgata Clementina) «Contestor enim omni audienti verba prophetiae libri hujus : si quis apposuerit ad haec, apponet Deus super illum plagas scriptas in libro isto. Et si quis diminuerit de verbis libri prophetiae hujus, auferet Deus partem ejus de libro vitae, et de civitate sancta, et de his quae scripta sunt in libro isto :» Irenaeus, *Adversus haereses* I.8.1 (ANF 1): haeretici Scripturas tractant sicut qui gemmatam regis imaginem «totam in frusta comminuat, gemmas transponat, easque ita coaptet ut in formam canis vel vulpis redigat.» (ex anglico ANF 1 versum) I.9.4: «eas detorquent, ut iam diximus, a sensu naturali ad sensum non naturalem.» (ex anglico ANF 1 versum) Tertullianus, *De praescriptione haereticorum* 38: «Ubi igitur diversitas doctrinae invenitur, ibi corruptio et Scripturarum et expositionum earum exsistere putanda est. ... Alius manu Scripturas pervertit, alius sensum earum expositione.» (ex anglico versum)

17 Act 8,20 (Vulgata Clementina) «Pecunia tua tecum sit in perditionem : quoniam donum Dei existimasti pecunia possideri.» Act 8,18–23 (Vulgata Clementina) «Cum vidisset autem Simon quia per impositionem manus Apostolorum daretur Spiritus Sanctus, obtulit eis pecuniam, dicens : Date et mihi hanc potestatem, ut cuicumque imposuero manus, accipiat Spiritum Sanctum. Petrus autem dixit ad eum : Pecunia tua tecum sit in perditionem : quoniam donum Dei existimasti pecunia possideri. Non est tibi pars neque sors in sermone isto : cor enim tuum non est rectum coram Deo. Poenitentiam itaque age ab hac nequitia tua : et roga Deum, si forte remittatur tibi haec cogitatio cordis tui. In felle enim amaritudinis, et obligatione iniquitatis, video te esse.» Mt 10,8 (Vulgata Clementina) «Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, daemones ejicite : gratis

accepistis, gratis date.» 1 Tim 6,5 (Vulgata Clementina) «conflictationes hominum mente corruptorum, et qui veritate privati sunt, existimantium quaestum esse pietatem.» 1 Tim 6,10 (Vulgata Clementina) «Radix enim omnium malorum est cupiditas : quam quidam appetentes erraverunt a fide, et inseruerunt se doloribus multis.» Tit 1,11 (Vulgata Clementina) «quos oportet redargui : qui universas domos subvertunt, docentes quae non oportet, turpis lucri gratia.» 2 Petr 2,3 (Vulgata Clementina) «et in avaritia fictis verbis de vobis negotiabuntur : quibus judicium jam olim non cessat : et perditio eorum non dormitat.» Mi 3,11 (Vulgata Clementina) «Principes ejus in muneribus judicabant, et sacerdotes ejus in mercede docebant, et prophetae ejus in pecunia divinabant : et super Dominum requiescebant, dicentes : Numquid non Dominus in medio nostrum ? non venient super nos mala.» Io 2,16 (Vulgata Clementina) «Et his qui columbas vendebant, dixit : Auferte ista hinc, et nolite facere domum patris mei, domum negotiationis.» *Didache* 11.6 (ANF 7): «si pecuniam petit, pseudopropheta est.» (ex anglico ANF 7 versum) *Canones apostolorum* 29 (NPNF2 14): «Si quis episcopus, presbyter vel diaconus eam dignitatem pecunia adeptus fuerit, deponatur et ipse et is qui eum ordinavit…» (ex anglico NPNF2 14 versum) Concilium Chalcedonense (451), canon 2 (NPNF2 14): «Si quis episcopus pro pecunia ordinaverit, et gratiam quae vendi non potest venalem fecerit…» (ex anglico NPNF2 14 versum)

18 Io 10,10 (Vulgata Clementina) «Fur non venit nisi ut furetur, et mactet, et perdat. Ego veni ut vitam habeant, et abundantius habeant.» Io 16,2 (Vulgata Clementina) «Absque synagogis facient vos : sed venit hora, ut omnis qui interficit vos arbitretur obsequium se praestare Deo.» Mt 23,34–35 (Vulgata Clementina) «Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas, et sapientes, et scribas, et ex illis occidetis, et crucifigetis, et ex eis flagellabitis in synagogis vestris, et persequemini de civitate in civitatem : ut veniat super vos omnis sanguis justus, qui effusus est super terram, a sanguine Abel justi usque ad sanguinem Zachariae, filii Barachiae, quem occidistis inter templum et altare.» Ier 23,1–2 (Vulgata Clementina) «[Vae pastoribus qui disperdunt et dilacerant gregem pascuae meae ! dicit Dominus. Ideo haec dicit Dominus Deus Israël ad pastores qui pascunt populum meum : Vos dispersistis gregem meum, et ejecistis eos, et non visitastis eos : ecce ego visitabo super vos malitiam studiorum vestrorum, ait Dominus.»

19 2 Tim 4,2 (Vulgata Clementina) «praedica verbum, insta opportune, importune : argue, obsecra, increpa in omni patientia, et doctrina.» Tit 1,9 (Vulgata Clementina) «amplectentem eum, qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem : ut potens sit exhortari in doctrina sana, et eos qui contradicunt, arguere.» 1 Tim 1,3 (Vulgata Clementina) «Sicut rogavi te ut remaneres Ephesi cum irem in Macedoniam, ut denuntiares quibusdam ne aliter docerent,» 2 Tim 2,25 (Vulgata Clementina) «cum modestia corripientem eos qui resistunt veritati, nequando Deus det illis poenitentiam ad cognoscendam veritatem,» Eph 4,14 (Vulgata Clementina) «ut jam non simus parvuli fluctuantes, et circumferamur omni vento doctrinae in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris.» Act 20,28–31 (Vulgata Clementina) «Attendite vobis, et universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit episcopos regere ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo. Ego scio quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos, non parcentes gregi. Et ex vobisipsis exsurgent viri loquentes perversa, ut abducant discipulos post se. Propter quod vigilate, memoria retinentes quoniam per triennium nocte et die non cessavi, cum lacrimis monens unumquemque vestrum.» Polycarpus, *Ad Philippenses* 7 (ANF 1): «Quapropter, relicta multorum vanitate et falsis eorum doctrinis, ad verbum quod nobis ab initio traditum est revertamur…»

(ex anglico ANF 1 versum); Ignatius, *Ad Magnesios* 8 (ANF 1): «Nolite seduci peregrinis doctrinis neque fabulis antiquis, quae inutiles sunt.» (ex anglico ANF 1 versum)

20 Apoc 19,16 (Vulgata Clementina) «...Rex regum et Dominus dominantium.» Apoc 17,14 (Vulgata Clementina) «Hi cum Agno pugnabunt, et Agnus vincet illos : quoniam Dominus dominorum est, et Rex regum, et qui cum illo sunt, vocati, electi, et fideles.» 1 Tim 6,15 (Vulgata Clementina) «quem suis temporibus ostendet beatus et solus potens, Rex regum, et Dominus dominantium :» Act 5,29 (Vulgata Clementina) «Respondens autem Petrus et Apostoli, dixerunt : Obedire oportet Deo magis quam hominibus.» Col 3,24 (Vulgata Clementina) «scientes quod a Domino accipietis retributionem haereditatis. Domino Christo servite.» Mt 6,24 (Vulgata Clementina) «Nemo potest duobus dominis servire : aut enim unum odio habebit, et alterum diliget : aut unum sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mammonae.»

21 Mt 7,15–16.20 (Vulgata Clementina) «Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces : a fructibus eorum cognoscetis eos...» Mt 24,11 (Vulgata Clementina) «Et multi pseudoprophetae surgent, et seducent multos.» Mt 24,24 (Vulgata Clementina) «Surgent enim pseudochristi, et pseudoprophetae : et dabunt signa magna, et prodigia, ita ut in errorem inducantur (si fieri potest) etiam electi.» 1 Io 4,1 (Vulgata Clementina) «Carissimi, nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex Deo sint : quoniam multi pseudoprophetae exierunt in mundum.» 2 Cor 11,13 (Vulgata Clementina) «Nam ejusmodi pseudoapostoli sunt operarii subdoli, transfigurantes se in apostolos Christi.» 2 Petr 2,1–3 (Vulgata Clementina) «Fuerunt vero et pseudoprophetae in populo, sicut et in vobis erunt magistri mendaces, qui introducent sectas perditionis : et eum qui emit eos, Dominum negant, superducentes sibi celerem perditionem. Et multi sequentur eorum luxurias, per quos via veritatis blasphemabitur : et in avaritia fictis verbis de vobis negotiabuntur : quibus judicium jam olim non cessat : et perditio eorum non dormitat.» Iud 4 (Vulgata Clementina) «Subintroierunt enim quidam homines (qui olim praescripti sunt in hoc judicium) impii, Dei nostri gratiam transferentes in luxuriam, et solum Dominatorem, et Dominum nostrum Jesum Christum negantes.» Act 20,29–30 (Vulgata Clementina) «Ego scio quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos, non parcentes gregi. Et ex vobisipsis exsurgent viri loquentes perversa, ut abducant discipulos post se.» 1 Tim 4,1–2 (Vulgata Clementina) «Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis temporibus discedent quidam a fide, attendentes spiritibus erroris, et doctrinis daemoniorum, in hypocrisi loquentium mendacium, et cauteriatam habentium suam conscientiam,» Dt 13,1–5 (Vulgata Clementina) «Si surrexerit in medio tui prophetes, aut qui somnium vidisse se dicat, et praedixerit signum atque portentum, et evenerit quod locutus est, et dixerit tibi : Eamus, et sequamur deos alienos quos ignoras, et serviamus eis : non audies verba prophetae illius aut somniatoris : quia tentat vos Dominus Deus vester, ut palam fiat utrum diligatis eum an non, in toto corde, et in tota anima vestra. Dominum Deum vestrum sequimini, et ipsum timete, et mandata illius custodite, et audite vocem ejus : ipsi servietis, et ipsi adhaerebitis. Propheta autem ille aut fictor somniorum interficietur : quia locutus est ut vos averteret a Domino Deo vestro, qui eduxit vos de terra Aegypti, et redemit vos de domo servitutis : ut errare te faceret de via, quam tibi praecepit Dominus Deus tuus : et auferes malum de medio tui.» Dt 18,20–22 (Vulgata Clementina) «Propheta autem qui arrogantia depravatus voluerit loqui in nomine meo, quae ego non praecepi illi ut diceret, aut ex nomine alienorum deorum, interficietur. Quod si tacita cogitatione responderis : Quomodo possum intelligere verbum, quod Dominus non est locutus ? hoc habebis signum : quod

in nomine Domini propheta ille praedixerit, et non evenerit : hoc Dominus non est locutus, sed per tumorem animi sui propheta confinxit : et idcirco non timebis eum.» Ier 23,16–32 (Vulgata Clementina) «Haec dicit Dominus exercituum : Nolite audire verba prophetarum qui prophetant vobis, et decipiunt vos : visionem cordis sui loquuntur, non de ore Domini. Dicunt his qui blasphemant me : Locutus est Dominus : Pax erit vobis : et omni qui ambulat in pravitate cordis sui dixerunt : Non veniet super vos malum. Quis enim affuit in consilio Domini, et vidit, et audivit sermonem ejus ? quis consideravit verbum illius, et audivit ? Ecce turbo Dominicae indignationis egredietur, et tempestas erumpens super caput impiorum veniet. Non revertetur furor Domini, usque dum faciat et usque dum compleat cogitationem cordis sui : in novissimis diebus intelligetis consilium ejus. Non mittebam prophetas, et ipsi currebant : non loquebar ad eos, et ipsi prophetabant. Si stetissent in consilio meo, et nota fecissent verba mea populo meo, avertissem utique eos a via sua mala, et a cogitationibus suis pessimis. Putasne Deus e vicino ego sum, dicit Dominus, et non Deus de longe ? Si occultabitur vir in absconditis, et ego non videbo eum ? dicit Dominus. Numquid non caelum et terram ego impleo ? dicit Dominus. Audivi quae dixerunt prophetae prophetantes in nomine meo mendacium, atque dicentes : Somniavi, somniavi. Usquequo istud est in corde prophetarum vaticinantium mendacium, et prophetantium seductiones cordis sui ? Qui volunt facere ut obliviscatur populus meus nominis mei, propter somnia eorum quae narrat unusquisque ad proximum suum, sicut obliti sunt patres eorum nominis mei propter Baal ? Propheta qui habet somnium, narret somnium : et qui habet sermonem meum, loquatur sermonem meum vere. Quid paleis ad triticum ? dicit Dominus. Numquid non verba mea sunt quasi ignis, dicit Dominus, et quasi malleus conterens petram ? Propterea ecce ego ad prophetas, ait Dominus, qui furantur verba mea unusquisque a proximo suo. Ecce ego ad prophetas, ait Dominus, qui assumunt linguas suas, et aiunt : Dicit Dominus. Ecce ego ad prophetas somniantes mendacium, ait Dominus, qui narraverunt ea, et seduxerunt populum meum in mendacio suo et in miraculis suis, cum ego non misissem eos, nec mandassem eis : qui nihil profuerunt populo huic, dicit Dominus.» Ez 13,1–9 (Vulgata Clementina) «Et factus est sermo Domini ad me, dicens : Fili hominis, vaticinare ad prophetas Israël qui prophetant, et dices prophetantibus de corde suo : [Audite verbum Domini. Haec dicit Dominus Deus : Vae prophetis insipientibus, qui sequuntur spiritum suum, et nihil vident ! Quasi vulpes in desertis prophetae tui, Israël, erant. Non ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum pro domo Israël, ut staretis in praelio in die Domini. Vident vana, et divinant mendacium, dicentes : Ait Dominus, cum Dominus non miserit eos : et perseveraverunt confirmare sermonem. Numquid non visionem cassam vidistis, et divinationem mendacem locuti estis, et dicitis : Ait Dominus, cum ego non sim locutus ? Propterea haec dicit Dominus Deus : Quia locuti estis vana, et vidistis mendacium, ideo ecce ego ad vos, dicit Dominus Deus. Et erit manus mea super prophetas qui vident vana, et divinant mendacium : in consilio populi mei non erunt, et in scriptura domus Israël non scribentur, nec in terram Israël ingredientur, et scietis quia ego Dominus Deus :» Apoc 2,2 (Vulgata Clementina) «Scio opera tua, et laborem, et patientiam tuam, et quia non potes sustinere malos : et tentasti eos, qui se dicunt apostolos esse, et non sunt : et invenisti eos mendaces :» *Didache* 11–12 (ANF 7): «Quicumque autem in Spiritu dixerit: Da mihi pecuniam, vel aliud quid, non audietis eum…» (ex anglico ANF 7 versum) Hermas, *Mandatum* 11 (ANF 2): «Ex operibus et vita eius proba hominem qui se Spiritu afflatum esse dicit.» (ex anglico ANF 2 versum) Ignatius, *Ad Ephesios* 7: «Quidam enim solent nomen [Iesu Christi] dolo malo circumferre, dum tamen res Deo indignas agunt; quos fugere debetis sicut feras.» (ex anglico ANF 1 versum) *Ad Ephesios* 9: «Audivi tamen quosdam hinc ad vos transisse, falsam doctrinam habentes, quos non passi estis inter vos seminare, sed aures

obturastis, ne reciperetis quae ab eis seminabantur...» (ex anglico ANF 1 versum) *Ad Trallianos* 6 (ANF 1): «sicut qui letale venenum in vino dulci propinant.» (ex anglico ANF 1 versum) *Ad Smyrnaeos* 4–5: «Vos autem praemoneo de bestiis humana specie, quas non solum recipere non debetis, sed, si fieri potest, ne obviam quidem ire... Quidam eum per ignorantiam negant, vel potius ab eo negati sunt, mortis potius quam veritatis patroni.» (ex anglico ANF 1 versum) Iustinus Martyr, *Dialogus cum Tryphone* 35 (ANF 1): «multi fuerunt, amici, qui, in nomine Iesu prodeuntes, impia et blasphema et loqui et agere docuerunt.» (ex anglico ANF 1 versum)

22 Tit 1,13 (Vulgata Clementina) «...Quam ob causam increpa illos dure, ut sani sint in fide,» Tit 1,10–11 (Vulgata Clementina) «Sunt enim multi etiam inobedientes, vaniloqui, et seductores : maxime qui de circumcisione sunt : quos oportet redargui : qui universas domos subvertunt, docentes quae non oportet, turpis lucri gratia.» Tit 3,10 (Vulgata Clementina) «Haereticum hominem post unam et secundam correptionem devita :» Rom 16,17–18 (Vulgata Clementina) «Rogo autem vos fratres, ut observetis eos qui dissensiones et offendicula, praeter doctrinam, quam vos didicistis, faciunt, et declinate ab illis. Hujuscemodi enim Christo Domino nostro non serviunt, sed suo ventri : et per dulces sermones et benedictiones seducunt corda innocentium.» 1 Tim 5,20 (Vulgata Clementina) «Peccantes coram omnibus argue : ut et ceteri timorem habeant.» 2 Io 10–11 (Vulgata Clementina) «Si quis venit ad vos, et hanc doctrinam non affert, nolite recipere eum in domum, nec Ave ei dixeritis. Qui enim dicit illi Ave, communicat operibus ejus malignis.» Eph 5,11 (Vulgata Clementina) «et nolite communicare operibus infructuosis tenebrarum, magis autem redarguite.» Gal 2,11 (Vulgata Clementina) «Cum autem venisset Cephas Antiochiam, in faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat.» Phil 3,2 (Vulgata Clementina) «Videte canes, videte malos operarios, videte concisionem.» Polycarpus, *Ad Philippenses* 7 (ANF 1): «quicumque non confitetur Iesum Christum in carne venisse, antichristus est...» (ex anglico ANF 1 versum)

23 2 Cor 10,4–5 (Vulgata Clementina) «Nam arma militiae nostrae non carnalia sunt, sed potentia Deo ad destructionem munitionum, consilia destruentes, et omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam Dei...» Eph 6,11–17 (Vulgata Clementina) «Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli : quoniam non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes, et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiae, in caelestibus. Propterea accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, et in omnibus perfecti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritate, et induti loricam justitiae, et calceati pedes in praeparatione Evangelii pacis, in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere : et galeam salutis assumite, et gladium spiritus (quod est verbum Dei),» Hebr 4,12 (Vulgata Clementina) «Vivus est enim sermo Dei, et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti : et pertingens usque ad divisionem animae ac spiritus : compagum quoque ac medullarum, et discretor cogitationum et intentionum cordis.» Ier 1,10 (Vulgata Clementina) «ecce constitui te hodie super gentes et super regna, ut evellas, et destruas, et disperdas, et dissipes, et aedifices, et plantes.]» Ier 23,29 (Vulgata Clementina) «Numquid non verba mea sunt quasi ignis, dicit Dominus, et quasi malleus conterens petram ?» Gn 3,4–5 (Vulgata Clementina) «Dixit autem serpens ad mulierem : Nequaquam morte moriemini. Scit enim Deus quod in quocumque die comederitis ex eo, aperientur oculi vestri, et eritis sicut dii, scientes bonum et malum.» Io 8,44 (Vulgata Clementina) «Vos ex patre diabolo estis : et desideria patris vestri vultis facere. Ille homicida erat ab initio, et in veritate non stetit : quia non est veritas in eo : cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur, quia

mendax est, et pater ejus.» Mt 23,34–35 (Vulgata Clementina) «Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas, et sapientes, et scribas, et ex illis occidetis, et crucifigetis, et ex eis flagellabitis in synagogis vestris, et persequemini de civitate in civitatem : ut veniat super vos omnis sanguis justus, qui effusus est super terram, a sanguine Abel justi usque ad sanguinem Zachariae, filii Barachiae, quem occidistis inter templum et altare.» Lc 11,49–51 (Vulgata Clementina) «Propterea et sapientia Dei dixit : Mittam ad illos prophetas, et apostolos, et ex illis occident, et persequentur : ut inquiratur sanguis omnium prophetarum, qui effusus est a constitutione mundi a generatione ista, a sanguine Abel, usque ad sanguinem Zachariae, qui periit inter altare et aedem. Ita dico vobis, requiretur ab hac generatione.»

24 2 Cor 11,14 (Vulgata Clementina) «Et non mirum : ipse enim Satanas transfigurat se in angelum lucis.» 2 Cor 11,15 (Vulgata Clementina) «Non est ergo magnum, si ministri ejus transfigurentur velut ministri justitiae : quorum finis erit secundum opera ipsorum.» Athanasius, *Vita Antonii* 25, 35–36 (NPNF2 4): daemones «monachorum speciem induunt et sermonem sanctorum virorum simulant» (ex anglico NPNF2 4 versum); et, de vera visione: «eius loco venit gaudium ineffabile, hilaritas, fortitudo, renovatae vires, mentis tranquillitas» (ex anglico NPNF2 4 versum); de spiritibus malis: «timor in corde, tumultus et perturbatio cogitationum, animi deiectio.» (ex anglico NPNF2 4 versum)

25 Mt 24,5 (Vulgata Clementina) «multi enim venient in nomine meo, dicentes : Ego sum Christus : et multos seducent.» Mt 24,11 (Vulgata Clementina) «Et multi pseudoprophetae surgent, et seducent multos.» Mt 24,24 (Vulgata Clementina) «Surgent enim pseudochristi, et pseudoprophetae : et dabunt signa magna, et prodigia, ita ut in errorem inducantur (si fieri potest) etiam electi.» Apoc 12,9 (Vulgata Clementina) «Et projectus est draco ille magnus, serpens antiquus, qui vocatur diabolus, et Satanas, qui seducit universum orbem : et projectus est in terram, et angeli ejus cum illo missi sunt.» 2 Thess 2,9–11 (Vulgata Clementina) «cujus est adventus secundum operationem Satanae in omni virtute, et signis, et prodigiis mendacibus, et in omni seductione iniquitatis iis qui pereunt : eo quod caritatem veritatis non receperunt ut salvi fierent. Ideo mittet illis Deus operationem erroris ut credant mendacio,» 1 Tim 4,1 (Vulgata Clementina) «Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis temporibus discedent quidam a fide, attendentes spiritibus erroris, et doctrinis daemoniorum,»

26 Mt 28,18–20 (Vulgata Clementina) «Et accedens Jesus locutus est eis, dicens : Data est mihi omnis potestas in caelo et in terra : euntes ergo docete omnes gentes : baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti : docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis : et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem saeculi.» Mc 16,15 (Vulgata Clementina) «Euntes in mundum universum praedicate Evangelium omni creaturae.» Lc 24,46–48 (Vulgata Clementina) «et dixit eis : Quoniam sic scriptum est, et sic oportebat Christum pati, et resurgere a mortuis tertia die : et praedicari in nomine ejus poenitentiam, et remissionem peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Jerosolyma. Vos autem testes estis horum.» Act 1,8 (Vulgata Clementina) «sed accipietis virtutem supervenientis Spiritus Sancti in vos, et eritis mihi testes in Jerusalem, et in omni Judaea, et Samaria, et usque ad ultimum terrae.» Mt 24,14 (Vulgata Clementina) «Et praedicabitur hoc Evangelium regni in universo orbe, in testimonium omnibus gentibus : et tunc veniet consummatio.» Rom 10,14–18 (Vulgata Clementina) «Quomodo ergo invocabunt, in quem non crediderunt ? aut quomodo credent ei, quem non audierunt ? quomodo autem audient sine praedicante ? quomodo vero praedicabunt nisi mittantur ? sicut scriptum est : Quam speciosi pedes evangelizantium pacem, evangelizantium

bona ! Sed non omnes obediunt Evangelio. Isaias enim dicit : Domine, quis credidit auditui nostro ? Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi. Sed dico : Numquid non audierunt ? Et quidem in omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.» Apoc 14,6 (Vulgata Clementina) «Et vidi alterum angelum volantem per medium caeli, habentem Evangelium aeternum, ut evangelizaret sedentibus super terram, et super omnem gentem, et tribum, et linguam, et populum :» Eusebius, *Historia ecclesiastica* III.1 (NPNF2 1): «Parthia, ut traditio fert, Thomae in sortem obtigit ut laboris eius ager, Scythia Andreae, Asia Ioanni...» (ex anglico NPNF2 1 versum) Tertullianus, *Apologeticum* 37 (ANF 3): «Hesterni sumus, et omnia loca vestra implevimus...» (ex anglico ANF 3 versum)

27 Act 2,42 (Vulgata Clementina) «Erant autem perseverantes in doctrina Apostolorum, et communicatione fractionis panis, et orationibus.» 2 Thess 2,15 (Vulgata Clementina) «Itaque fratres, state : et tenete traditiones, quas didicistis, sive per sermonem, sive per epistolam nostram.» 1 Cor 11,2 (Vulgata Clementina) «Laudo autem vos fratres quod per omnia mei memores estis : et sicut tradidi vobis, praecepta mea tenetis.» 1 Cor 15,1–4 (Vulgata Clementina) «Notum autem vobis facio, fratres, Evangelium, quod praedicavi vobis, quod et accepistis, in quo et statis, per quod et salvamini : qua ratione praedicaverim vobis, si tenetis, nisi frustra credidistis. Tradidi enim vobis in primis quod et accepi : quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum Scripturas : et quia sepultus est, et quia resurrexit tertia die secundum Scripturas :» Iud 3 (Vulgata Clementina) «Carissimi, omnem sollicitudinem faciens scribendi vobis de communi vestra salute, necesse habui scribere vobis : deprecans supercertari semel traditae sanctis fidei.» 1 Thess 5,21 (Vulgata Clementina) «Omnia autem probate : quod bonum est tenete.»

28 Mc 7,7–8 (Vulgata Clementina) «in vanum autem me colunt, docentes doctrinas, et praecepta hominum.] Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis traditionem hominum...» Mc 7,13 (Vulgata Clementina) «rescindentes verbum Dei per traditionem vestram, quam tradidistis : et similia hujusmodi multa facitis.» Mt 15,9 (Vulgata Clementina) «Sine causa autem colunt me, docentes doctrinas et mandata hominum.]» Is 29,13 (Vulgata Clementina) «Et dixit Dominus : Eo quod appropinquat populus iste ore suo, et labiis suis glorificat me, cor autem ejus longe est a me, et timuerunt me mandato hominum et doctrinis,» Col 2,8 (Vulgata Clementina) «Videte ne quis vos decipiat per philosophiam, et inanem fallaciam secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi, et non secundum Christum :» Col 2,20–22 (Vulgata Clementina) «Si ergo mortui estis cum Christo ab elementis hujus mundi : quid adhuc tamquam viventes in mundo decernitis ? Ne tetigeritis, neque gustaveritis, neque contrectaveritis : quae sunt omnia in interitum ipso usu, secundum praecepta et doctrinas hominum :» Tit 1,14 (Vulgata Clementina) «non intendentes judaicis fabulis, et mandatis hominum, aversantium se a veritate.» Tertullianus, *De virginibus velandis* 1 (ANF 4): «Dominus autem noster Christus se Veritatem, non Consuetudinem, cognominavit.» (ex anglico ANF 4 versum) Cyprianus, *Epistula* 73.9 (ANF 5; Oxford 74): «...nam consuetudo sine veritate vetustas erroris est.» (ex anglico ANF 5 versum) Irenaeus, *Adversus haereses* III.4.1–2: «Cum igitur tales probationes habeamus, non oportet apud alios quaerere veritatem, quam facile est ab Ecclesia accipere... Sic per illam antiquam Apostolorum traditionem ne concipere quidem animo patiuntur quidquam [doctrinarum quas suggerit] portentosus horum doctorum sermo...» (ex anglico versum) Vincentius Lirinensis, *Commonitorium* 2 (NPNF2 11): «eam fidem tenemus quae ubique, quae semper, quae ab omnibus credita est.» (ex anglico NPNF2 11 versum)

29 1 Tim 4,1 (Vulgata Clementina) «Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis temporibus discedent quidam a fide, attendentes spiritibus erroris, et doctrinis daemoniorum,» 1 Tim 4,2–3 (Vulgata Clementina) «in hypocrisi loquentium mendacium, et cauteriatam habentium suam conscientiam, prohibentium nubere, abstinere a cibis, quod Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione fidelibus, et iis qui cognoverunt veritatem.» Iac 3,15 (Vulgata Clementina) «non est enim ista sapientia desursum descendens : sed terrena, animalis, diabolica.» 2 Cor 11,3–4 (Vulgata Clementina) «Timeo autem ne sicut serpens Hevam seduxit astutia sua, ita corrumpantur sensus vestri, et excidant a simplicitate, quae est in Christo. Nam si is qui venit, alium Christum praedicat, quem non praedicavimus, aut alium spiritum accipitis, quem non accepistis : aut aliud Evangelium, quod non recepistis : recte pateremini.»

30 Io 17,21 (Vulgata Clementina) «ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint : ut credat mundus, quia tu me misisti.» Io 17,20–23 (Vulgata Clementina) «Non pro eis autem rogo tantum, sed et pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me : ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint : ut credat mundus, quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis : ut sint unum, sicut et nos unum sumus. Ego in eis, et tu in me : ut sint consummati in unum : et cognoscat mundus quia tu me misisti, et dilexisti eos, sicut et me dilexisti.» Eph 4,3–6 (Vulgata Clementina) «solliciti servare unitatem Spiritus in vinculo pacis. Unum corpus, et unus Spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestrae. Unus Dominus, una fides, unum baptisma. Unus Deus et Pater omnium, qui est super omnes, et per omnia, et in omnibus nobis.» Eph 4,13 (Vulgata Clementina) «donec occurramus omnes in unitatem fidei, et agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi :» 1 Cor 1,10 (Vulgata Clementina) «Obsecro autem vos fratres per nomen Domini nostri Jesu Christi : ut idipsum dicatis omnes, et non sint in vobis schismata : sitis autem perfecti in eodem sensu, et in eadem sententia.» Rom 12,5 (Vulgata Clementina) «ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra.» Col 3,14–15 (Vulgata Clementina) «Super omnia autem haec, caritatem habete, quod est vinculum perfectionis : et pax Christi exsultet in cordibus vestris, in qua et vocati estis in uno corpore : et grati estote.» Ps 132,1 (Vulgata Clementina) «...[Ecce quam bonum et quam jucundum, habitare fratres in unum !» 1 Clem. 46 (ANF 1): «Cur sunt inter vos contentiones et tumultus et dissensiones et schismata et bella?» (ex anglico ANF 1 versum) Ignatius, *Ad Ephesios* 4–5: «Utile igitur est vos in unitate irreprehensibili vivere, ut sic semper communione cum Deo fruamini. ... quanto magis vos beatos existimo, qui ei ita coniuncti estis sicut Ecclesia Iesu Christo, et sicut Iesus Christus Patri, ut sic omnia in unitate consentiant!» (ex anglico ANF 1 versum); *Ad Philadelphienses* 3: «Si quis sequitur eum qui schisma in Ecclesia facit, regnum Dei non hereditabit.» (ex anglico ANF 1 versum) Cyprianus, *De catholicae Ecclesiae unitate* 5–6: «Quam unitatem firmiter tenere et vindicare debemus, maxime episcopi, qui in Ecclesia praesidemus, ut episcopatum quoque ipsum unum atque indivisum probemus. ... Habere iam non potest Deum patrem, qui Ecclesiam non habet matrem.» (ex anglico versum)

31 Mt 24,21 (Vulgata Clementina) «erit enim tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi usque modo, neque fiet.» Mt 24,22 (Vulgata Clementina) «Et nisi breviati fuissent dies illi, non fieret salva omnis caro : sed propter electos breviabuntur dies illi.» Mt 24,29 (Vulgata Clementina) «Statim autem post tribulationem dierum illorum sol obscurabitur, et luna non dabit lumen suum, et stellae cadent de caelo, et virtutes caelorum commovebuntur :» Mc 13,19–20 (Vulgata Clementina) «Erunt enim dies illi tribulationes tales quales non

fuerunt ab initio creaturae, quam condidit Deus usque nunc, neque fient. Et nisi breviasset Dominus dies, non fuisset salva omnis caro : sed propter electos, quos elegit, breviavit dies.» Dn 12,1 (Vulgata Clementina) «In tempore autem illo consurget Michaël princeps magnus, qui stat pro filiis populi tui : et veniet tempus quale non fuit ab eo ex quo gentes esse coeperunt usque ad tempus illud. Et in tempore illo salvabitur populus tuus, omnis qui inventus fuerit scriptus in libro.» Dn 7,21–25 (Vulgata Clementina) «Aspiciebam, et ecce cornu illud faciebat bellum adversus sanctos, et praevalebat eis, donec venit antiquus dierum, et judicium dedit sanctis Excelsi, et tempus advenit, et regnum obtinuerunt sancti. Et sic ait : Bestia quarta, regnum quartum erit in terra, quod majus erit omnibus regnis, et devorabit universam terram, et conculcabit, et comminuet eam. Porro cornua decem ipsius regni, decem reges erunt : et alius consurget post eos, et ipse potentior erit prioribus, et tres reges humiliabit. Et sermones contra Excelsum loquetur, et sanctos Altissimi conteret : et putabit quod possit mutare tempora, et leges : et tradentur in manu ejus usque ad tempus, et tempora, et dimidium temporis.» Apoc 7,14 (Vulgata Clementina) «Et dixi illi : Domine mi, tu scis. Et dixit mihi : Hi sunt, qui venerunt de tribulatione magna, et laverunt stolas suas, et dealbaverunt eas in sanguine Agni.» Apoc 13,7 (Vulgata Clementina) «Et est datum illi bellum facere cum sanctis, et vincere eos...» *Didache* 16 (ANF 7): «Vigilate pro vita vestra ... estote parati, nescitis enim horam qua Dominus noster venit.» (ex anglico ANF 7 versum) *Epistula Barnabae* 4: «Scandalum extremum (sive periculi origo) appropinquat, de quo scriptum est, sicut Enoch dicit...» (ex anglico versum); Cyrillus Hierosolymitanus, *Catechesis* 15: «Quis igitur ille beatus, qui tunc pie pro Christo testimonium dabit? ... Martyres enim hactenus cum hominibus tantum luctati sunt; tempore autem Antichristi cum ipso Satana in propria persona proeliabuntur.» (ex anglico versum)

32 Vide adnotationem 7.

33 1 Io 2,18 (Vulgata Clementina) «Filioli, novissima hora est : et sicut audistis quia antichristus venit, et nunc antichristi multi facti sunt...» 1 Io 2,22 (Vulgata Clementina) «Quis est mendax, nisi is qui negat quoniam Jesus est Christus ? Hic est antichristus, qui negat Patrem, et Filium.» 1 Io 4,3 (Vulgata Clementina) «et omnis spiritus qui solvit Jesum, ex Deo non est, et hic est antichristus, de quo audistis quoniam venit, et nunc jam in mundo est.» 2 Io 7 (Vulgata Clementina) «Quoniam multi seductores exierunt in mundum, qui non confitentur Jesum Christum venisse in carnem : hic est seductor, et antichristus.» 2 Thess 2,3–10 (Vulgata Clementina) «Ne quis vos seducat ullo modo : quoniam nisi venerit discessio primum, et revelatus fuerit homo peccati filius perditionis, qui adversatur, et extollitur supra omne, quod dicitur Deus, aut quod colitur, ita ut in templo Dei sedeat ostendens se tamquam sit Deus. Non retinetis quod cum adhuc essem apud vos, haec dicebam vobis ? et nunc quid detineat scitis, ut reveletur in suo tempore. Nam mysterium jam operatur iniquitatis : tantum ut qui tenet nunc, teneat, donec de medio fiat. Et tunc revelabitur ille iniquus, quem Dominus Jesus interficiet spiritu oris sui, et destruet illustratione adventus sui eum : cujus est adventus secundum operationem Satanae in omni virtute, et signis, et prodigiis mendacibus, et in omni seductione iniquitatis iis qui pereunt : eo quod caritatem veritatis non receperunt ut salvi fierent.» Apoc 12,18–13,8 (Vulgata Clementina) «Et stetit supra arenam maris. Et vidi de mari bestiam ascendentem habentem capita septem, et cornua decem, et super cornua ejus decem diademata, et super capita ejus nomina blasphemiae. Et bestia, quam vidi, similis erat pardo, et pedes ejus sicut pedes ursi, et os ejus sicut os leonis. Et dedit illi draco virtutem suam, et potestatem magnam. Et vidi unum de capitibus suis quasi occisum in mortem : et plaga mortis ejus curata est. Et admirata est universa terra post bestiam. Et adoraverunt

draconem, qui dedit potestatem bestiae : et adoraverunt bestiam, dicentes : Quis similis bestiae ? et quis poterit pugnare cum ea ? Et datum est ei os loquens magna et blasphemias : et data est ei potestas facere menses quadraginta duos. Et aperuit os suum in blasphemias ad Deum, blasphemare nomen ejus, et tabernaculum ejus, et eos qui in caelo habitant. Et est datum illi bellum facere cum sanctis, et vincere eos. Et data est illi potestas in omnem tribum, et populum, et linguam, et gentem, et adoraverunt eam omnes, qui inhabitant terram : quorum non sunt scripta nomina in libro vitae Agni, qui occisus est ab origine mundi.» Apoc 17,12–14 (Vulgata Clementina) «Et decem cornua, quae vidisti, decem reges sunt : qui regnum nondum acceperunt, sed potestatem tamquam reges una hora accipient post bestiam. Hi unum consilium habent, et virtutem, et potestatem suam bestiae tradent. Hi cum Agno pugnabunt, et Agnus vincet illos : quoniam Dominus dominorum est, et Rex regum, et qui cum illo sunt, vocati, electi, et fideles.» Dn 7,8 (Vulgata Clementina) «Considerabam cornua, et ecce cornu aliud parvulum ortum est de medio eorum : et tria de cornibus primis evulsa sunt a facie ejus : et ecce oculi, quasi oculi hominis erant in cornu isto, et os loquens ingentia.» Dn 7,25 (Vulgata Clementina) «Et sermones contra Excelsum loquetur, et sanctos Altissimi conteret : et putabit quod possit mutare tempora, et leges : et tradentur in manu ejus usque ad tempus, et tempora, et dimidium temporis.» Irenaeus, *Adversus haereses* V.25.1 (ANF 1): Antichristus, «cum apostata sit et latro, tamquam Deus adorari studet» (ex anglico ANF 1 versum); V.30.2–3: «...exspectent primum quidem divisionem regni in decem; deinde, cum hi reges regnant et res suas ordinare et regnum suum augere incipiunt, [discant] agnoscere eum qui veniet regnum sibi vindicans, et eos homines de quibus locuti sumus terrebit, nomen habens quod praedictum numerum continet, vere esse abominationem desolationis. ... Certius igitur et minus periculosum est exspectare prophetiae adimpletionem, quam coniecturas facere et nomina quaelibet quae occurrant conquirere...» (ex anglico ANF 1 versum) Hippolytus, *De Christo et Antichristo*: «Sicut igitur Dominus noster Iesus Christus, qui et Deus est, sub figura leonis prophetatus est propter regiam eius dignitatem et gloriam, eodem modo et Scripturae Antichristum antea tamquam leonem praedixerunt.» (ex anglico versum) Cyrillus Hierosolymitanus, *Catechesis* 15.12 (NPNF2 7): «Exsurgent simul decem reges Romanorum ... et post hos undecimus, Antichristus.» (ex anglico NPNF2 7 versum)

34 Gal 1,6–9 (Vulgata Clementina) «Miror quod sic tam cito transferimini ab eo qui vos vocavit in gratiam Christi in aliud Evangelium : quod non est aliud, nisi sunt aliqui qui vos conturbant, et volunt convertere Evangelium Christi. Sed licet nos aut angelus de caelo evangelizet vobis praeterquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit. Sicut praediximus, et nunc iterum dico : si quis vobis evangelizaverit praeter id quod accepistis, anathema sit.» (in textu allegatur). 2 Cor 11,4 (Vulgata Clementina) «Nam si is qui venit, alium Christum praedicat, quem non praedicavimus, aut alium spiritum accipitis, quem non accepistis : aut aliud Evangelium, quod non recepistis : recte pateremini.» 1 Cor 4,6 (Vulgata Clementina) «Haec autem, fratres, transfiguravi in me et Apollo, propter vos : ut in nobis discatis, ne supra quam scriptum est, unus adversus alterum infletur pro alio.» 1 Cor 15,1–4 (Vulgata Clementina) «Notum autem vobis facio, fratres, Evangelium, quod praedicavi vobis, quod et accepistis, in quo et statis, per quod et salvamini : qua ratione praedicaverim vobis, si tenetis, nisi frustra credidistis. Tradidi enim vobis in primis quod et accepi : quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum Scripturas : et quia sepultus est, et quia resurrexit tertia die secundum Scripturas :» Iud 3 (Vulgata Clementina) «Carissimi, omnem sollicitudinem faciens scribendi vobis de communi vestra salute, necesse habui scribere vobis : deprecans supercertari semel traditae sanctis fidei.» Dt 4,2 (Vulgata

Clementina) «Non addetis ad verbum, quod vobis loquor, nec auferetis ex eo : custodite mandata Domini Dei vestri, quae ego praecipio vobis.» Dt 12,32 (Vulgata Clementina) «Quod praecipio tibi, hoc tantum facito Domino : nec addas quidquam, nec minuas.» Prv 30,6 (Vulgata Clementina) «Ne addas quidquam verbis illius, et arguaris, inveniarisque mendax.» Apoc 22,18–19 (Vulgata Clementina) «Contestor enim omni audienti verba prophetiae libri hujus : si quis apposuerit ad haec, apponet Deus super illum plagas scriptas in libro isto. Et si quis diminuerit de verbis libri prophetiae hujus, auferet Deus partem ejus de libro vitae, et de civitate sancta, et de his quae scripta sunt in libro isto :» Irenaeus, *Adversus haereses* I.10.1–2: «Sicut iam observavi, Ecclesia, cum hanc praedicationem et hanc fidem acceperit, quamvis in toto mundo dispersa, tamen quasi unam domum inhabitans, diligenter eam custodit. ... Nam etsi mundi linguae dissimiles sunt, una tamen et eadem est vis traditionis.» (ex anglico versum) III.1.1: «Non per alios dispositionem salutis nostrae cognovimus quam per eos per quos Evangelium pervenit ad nos...» (ex anglico versum) Tertullianus, *De praescriptione haereticorum* 21 (ANF 3): «omnem doctrinam quae cum illis ecclesiis apostolicis, matricibus et originalibus fidei, conspiret, veritati deputandam esse...» (ex anglico ANF 3 versum) Polycarpus, *Ad Philippenses* 7: «Quapropter, relicta multorum vanitate et falsis eorum doctrinis, ad verbum quod nobis ab initio traditum est revertamur...» (ex anglico versum) Vincentius Lirinensis, *Commonitorium* 8–9 (NPNF2 11), ad Gal 1,8: «...Apostolus, auctoritatem officii sui exercens, sententiam summa cum severitate protulit: “Sed licet nos,” inquit, “aut angelus de caelo evangelizet vobis praeterquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit.” ... Catholicis igitur christianis aliam doctrinam annuntiare praeter eam quam acceperunt numquam licuit, numquam licet, numquam licebit; et anathematizare eos qui aliquid annuntiant praeter id quod semel acceptum est, semper oportuit, semper oportet, semper oportebit.» (ex anglico NPNF2 11 versum)

35 Rom 1,1 (Vulgata Clementina) «Paulus, servus Jesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus in Evangelium Dei,» Gal 1,10 (Vulgata Clementina) «Modo enim hominibus suadeo, an Deo ? an quaero hominibus placere ? si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem.» 2 Cor 4,5 (Vulgata Clementina) «Non enim nosmetipsos praedicamus, sed Jesum Christum Dominum nostrum : nos autem servos vestros per Jesum :» Act 20,28 (Vulgata Clementina) «Attendite vobis, et universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit episcopos regere ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo.»

36 1 Cor 1,12–13 (Vulgata Clementina) «...Ego quidem sum Pauli : ego autem Apollo : ego vero Cephae : ego autem Christi. Divisus est Christus ? numquid Paulus crucifixus est pro vobis ? aut in nomine Pauli baptizati estis ?» 1 Cor 3,3–7 (Vulgata Clementina) «Cum enim sit inter vos zelus, et contentio : nonne carnales estis, et secundum hominem ambulatis ? Cum enim quis dicat : Ego quidem sum Pauli ; alius autem : Ego Apollo : nonne homines estis ? Quid igitur est Apollo ? quid vero Paulus ? ministri ejus, cui credidistis, et unicuique sicut Dominus dedit. Ego plantavi, Apollo rigavit : sed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat : sed qui incrementum dat, Deus.» Io 10,16 (Vulgata Clementina) «Et alias oves habeo, quae non sunt ex hoc ovili : et illas oportet me adducere, et vocem meam audient, et fiet unum ovile et unus pastor.» Eph 2,14–19 (Vulgata Clementina) «Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum, et medium parietem maceriae solvens, inimicitias in carne sua, legem mandatorum decretis evacuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hominem, faciens pacem : et reconciliet ambos in uno corpore, Deo per crucem, interficiens inimicitias in semetipso. Et veniens evangelizavit pacem vobis, qui longe fuistis, et pacem iis, qui prope. Quoniam per ipsum

habemus accessum ambo in uno Spiritu ad Patrem. Ergo jam non estis hospites, et advenae : sed estis cives sanctorum, et domestici Dei,» Eph 4,4–6 (Vulgata Clementina) «Unum corpus, et unus Spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestrae. Unus Dominus, una fides, unum baptisma. Unus Deus et Pater omnium, qui est super omnes, et per omnia, et in omnibus nobis.» Gal 3,28 (Vulgata Clementina) «Non est Judaeus, neque Graecus : non est servus, neque liber : non est masculus, neque femina. Omnes enim vos unum estis in Christo Jesu.» Col 3,11 (Vulgata Clementina) «ubi non est gentilis et Judaeus, circumcisio et praeputium, Barbarus et Scytha, servus et liber : sed omnia, et in omnibus Christus.» 1 Clem. 47 (ANF 1): «de se ipso et Cepha et Apollo vobis scripsit, quia iam tunc partes inter vos factae erant.» (ex anglico ANF 1 versum) Ignatius, *Ad Philadelphienses* 3: «Quotquot enim Dei sunt et Iesu Christi, hi cum episcopo sunt.» (ex anglico ANF 1 versum) Tertullianus, *De praescriptione haereticorum* 20 (ANF 3): «ecclesiae, quamvis tot ac tantae sint, unam tantum primitivam ecclesiam efficiunt, ab Apostolis (fundatam), ex qua omnes (oriuntur).» (ex anglico ANF 3 versum)

37 1 Cor 14,40 (Vulgata Clementina) «Omnia autem honeste, et secundum ordinem fiant.» 1 Cor 14,33 (Vulgata Clementina) «Non enim est dissensionis Deus, sed pacis : sicut et in omnibus ecclesiis sanctorum doceo.» 1 Cor 12,28 (Vulgata Clementina) «Et quosdam quidem posuit Deus in ecclesia primum apostolos, secundo prophetas, exinde doctores, deinde virtutes, exinde gratias curationum, opitulationes, gubernationes, genera linguarum, interpretationes sermonum.» Act 6,1–6 (Vulgata Clementina) «In diebus illis, crescente numero discipulorum, factum est murmur Graecorum adversus Hebraeos, eo quod despicerentur in ministerio quotidiano viduae eorum. Convocantes autem duodecim multitudinem discipulorum, dixerunt : Non est aequum nos derelinquere verbum Dei, et ministrare mensis. Considerate ergo, fratres, viros ex vobis boni testimonii septem, plenos Spiritu Sancto et sapientia, quos constituamus super hoc opus. Nos vero orationi et ministerio verbi instantes erimus. Et placuit sermo coram omni multitudine. Et elegerunt Stephanum, virum plenum fide et Spiritu Sancto, et Philippum, et Prochorum, et Nicanorem, et Timonem, et Parmenam, et Nicolaum advenam Antiochenum. Hos statuerunt ante conspectum Apostolorum : et orantes imposuerunt eis manus.» Tit 1,5 (Vulgata Clementina) «Hujus rei gratia reliqui te Cretae, ut ea quae desunt, corrigas, et constituas per civitates presbyteros, sicut et ego disposui tibi,» 1 Clem. 40 (ANF 1): «non temere neque inordinate, sed statutis temporibus et horis.» (ex anglico ANF 1 versum)

38 Vide adnotationem 26.

39 1 Tim 2,4 (Vulgata Clementina) «qui omnes homines vult salvos fieri, et ad agnitionem veritatis venire.» Io 8,32 (Vulgata Clementina) «et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos.» Io 8,36 (Vulgata Clementina) «Si ergo vos filius liberaverit, vere liberi eritis.» Io 14,6 (Vulgata Clementina) «Dicit ei Jesus : Ego sum via, et veritas, et vita. Nemo venit ad Patrem, nisi per me.» Io 17,17 (Vulgata Clementina) «Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est.» 2 Tim 2,25 (Vulgata Clementina) «cum modestia corripientem eos qui resistunt veritati, nequando Deus det illis poenitentiam ad cognoscendam veritatem,» Hebr 10,26 (Vulgata Clementina) «Voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam notitiam veritatis, jam non relinquitur pro peccatis hostia,»